

1874-06-17

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

J. C. Jacobsen

FAKTA

Type:
Note

Sprog:
Dansk

Tilblivelsessted:
Berlin

Arkivplacering:
FA 2-004-00001, Kasse F 2

Keywords:
Industrial archaeology, brewery
design, brewery technology

SUMMARY

Notes from The Tivoli Brewery, Berlin.

TRANSSKRIFTION

Notitser om Tivoli Bryggeriet 17/6 - 74.

Der brygges endnu til Begyndelsen af Juli. Øllet jeg drak hos Braumeister efter sigende 3 Maaneder gl. meget mere Smag, finere end mit, men ogsaa tyndere, meget lyst, som pale Ale.- I haven drak jeg et Par Kruse, skummede godt og holdt Skummet, der brugtes Spritzhaner som i Wien. Øllets Varme i Kruset var 9 (gradtegn) R og Vægtfylden paa Capelleri Souh... 4,2 = Balling.I Bryggeriet 3 Mæskekjedler med 3 Mæskekar og 3 Siekar. Apparatet eens i dem Alle, kun i det ene Værk staaer Siekarret høit oppe, høiere end Kjødlen, der er derfor et aabent Batteri, som hos Carl. I de andre Værker staae Siekarrene lidt ind under Mæskekarret.- Mæskekjedlerne runde med lodret Røreapparat og Kuppel over med Eimerør ????. Tæt under Kuppelen et Spagningrør til at afskylle Siderne af Kuppel og Kjedel.- Baade Mæskekjedler og Kar af Jern. Mærkeligt nok er Mæskekarret NB (i margen) (Mæskekarrets Side er foroven bøiet indad, vigtigt!) omgivet af en muret Trøie, men Siekarret staaer uden Trøie.- Siebundene for smaae i Diameter.- I dem alle det hensigtsmæssige Auffachapparat til at skrue op og ned. Fabricanten hedder C. Hauschild.- Mæskemaskinerne af samme Fabric med dobbelt Bevægelse, langsomt fremad og meget hurtigt baglænds.Indretningen kunde jeg ike see helt da der var Mæskning i Karret.Det store Hjul i Midten med Tænder udvendig dreiede sig rundt, altsaa paa en huul Axe inden i Axen eller Røret, hvorfra Maskinens Arme udgaae. Naar disse gaae i samme Retning som det store Hjul (ved Frictionen?) er ..rørenes og Dandsernes Bevægelse meget langsom, men naar de faae modsat Retning, bliver Bevægelsen meget hurtig. Kan være godt nok, men kan neppe bruges uden til en tynd Mæskning.-

Forvarmeren til det høie Siekar var en lukket Cylinder, opvarmet ved Røgen fra Mæskekjedlen. Vandet trykkes op til Dreiekorset ved Tryk fra en Beholder paa Loftet. (Det synes vanskeligt at regulere Varmen).En hensigtsmæssig Bundventil fra Bunden af Mæskekjedlen til Mæskekarret, (bedre end den nye hos Carl) var en Ventil som sænkede sig i en tilstrækkelig dyb Skaal, hvorfra

Røret gik ud til Siden og Ventilens Stang gik gennem Bunden og trykkedes op af en Vægtstang med en Skrue uden Ende.

I Margen en Tegning

Urtkjedlerne 2 Stg (til 3 Mæskekjedler) havde en flad Bund af Kobber; Siderne og Kuppelen af Jern. Derfra drives Urten ved en Centrifugalpumpe høit op gennem et langt Rør til Svalebakkerne. Urten løb dér i en Kasse med 4 Propventiler til hver Side med faste Rør til de 8 midterste Bakker og fra disse gennem meget flade Rør til de 8 yderste

Do. Lidt lavere staaende. I Bakkerne, som vare nittede paa T Jern, hvilende paa Jernbanebjelker; Urtventilen til at løfte og lukke x) med Skruer. I Margen x) rigtigt naar man damper Rørene.

Skylleventilerne, Propventiler som mine.-

Persienserne meget lette 3/4" tykke, 1 1/8" lange, 5 à 6" brede. I 3 Alens Høide var en fast Træsprosse, hvorpaa en Krog til at holde Trækstangen oppe naar der var lukket og en Jernforvrider til at dreie med, naar Persiennen var aaben; til at stoppe denne i een bestemt Stilling, lidt skraa, var ved Siden et simpelt Skud som skjødes frem under een af Flagerne.-Jeg saa Begningen af store Fade, efter Lugten at dømme var det ikke Oliebeg. Der hældtes en rigelig Portion smeltet Beeg i Fadet og en Portion tørt Beeg i en Hibel ?? lignede Tyroler, antændtes ved et glødende Jern, brændte strax rask, høist 3/4 Minut i Brand, slukkedes, Bunden holdtes tæt 1/4 Minut, toges bort og Røgen drev ud. Bunden sættes i med Skjøtz x) man gav sig meget god Tid dertil; Baandene paa. fadet væltedes 2 gange, derpaa under stadig Dreining væltedes halvt fra den ene Ende til den Anden, derpaa

rullede Fadet henover en Rende i Jorden. Først sloges proppen ud, derpaa Spundset og Fadet rullede frem med Spundshullet over en Kjedel, hvori man lod den overflødige Beg løbe fuldstændig af, derpaa rullede Fadet frem sædvanligt X) de aabnede Fade vare meget smukt begede, skjøndt Bundene ikke vare glatte.- Ildstedet, hvori Jern-Kløben glødedes dannede en flad rund Ovn, dækket med en Smedejernsplade, hvorpaa Fadebundene varmedes om Vinteren for at de skulde holde saameget fastere. Før man tændte Ild i Fadet, lagdes en Jernskjærm derover, som ragede noget ud over Luggen ? for at beskytte Fadets Ende. godt! Jeg saae ogsaa Begning af Smaa faustg ved blæseapparat, gik nemt kun I Mand. Faustg ophededes og noget Beeg løb af derpaa hældtes en Skaal Beeg deri, Spundset, et langt, sloges i og Foustg rullede nogle

gange, Spundset (og Proppen ?) sloges ud og Foustg lagdes paa et Lad over Beegkjedlen og løb af, medens det næste Faustg gjordes varmt. Derpaa rullede det første ud i Gaarden og var færdigt.

Maltopheisningen. Hamperemme, lidt bredere end Carls. (fortsat længere nede). Valseværkerne, en stor Valse som dreves og en ??? uden Dreiehjul. Støede meget slemt. Opheisningen fra Lagerkjelderne 28 Centimeter brede impregnerede Gjorde. Kunde efter Sigende løfte 30 Eimer.

Maltopheisningen (fortsat). Axen med Skiver til Gjorden (c 8") dreves directe ved Remskiver af c 30" D med svære, dobbelte Remme c 5" brede. Der var 5 Remskiver, de 2 yderste faste, de 3 midterste blinde. Udrykningen ved en Stang med Gafler. Imellem Gaflerne en Bøile a (tegning) som, naar Stangen stod midtveis (altsaa begge Valser i Ro) trykkede mod en Rulle paa en Vægtstang, som pressede en Bremse af Egetræ mod en Træskive paa Valsernes Axe. (ganske snildt, men er det paalideligt ?) Hamperemmene gik op over en Rulle af Træ 4 à 5 " i D.

Vendeapparatet lig det Slemmerske, var ikke rigtig efter Ønske og under Forandring. Det dreves frem af en Skrue uden Ende. (Hvorledes understøttes denne, naar Køllen er Lang?) Brygmesteren, hvem jeg hilsste paa før jeg gik hed Werninghausen ? en jevn practisk Braumeister. Han kommer til Kbhvn i August.

C. M.

København den Tiende August 1764.

Det kjoegge endnu hi kjoegdelpe af jule. Allet, jeg drog for
Læremesteren efter Bogen i Maanedes gl., meget om den, fuen
and end, men ogsaa Lyden, meget Lyk. som paa alle. - I januar
trale jeg et fast Boudoir, fremmedt godt og suet Kjoegget, End kjoegdel
Pyntelæser som i Wien. Allets Maaned: Læst var 90 R
og Kjoegdelpe som Capelleri Boudoirer 4, 2. = Kjoegdel
Kjoegget i Kjoegdelpe med i Kjoegdel og i Kjoegdel.
Apparatet er: den alle, Læst: det som Kjoegdel
Kjoegdel fast agge, fuen end Lyden, det er dog et
sædent alle, som det Carl. I de andre Maanedes
Kjoegdel det end med i Kjoegdel. - Kjoegdelens
med alle Læst og Kjoegdel med fuen - det
med Læst og Kjoegdel hi et affyde Læst af
Læst og Lyden. - Læst Kjoegdel og Læst af fuen.
Kjoegdel end er Kjoegdel angivet af ~~Læst~~ en med
Læst, men Kjoegdel Læst end Læst. - Kjoegdel
for fuen: Læst. - I den alle det fuen
Kjoegdel apparat hi et fuen og og end. Læst
Læst Hauschild (S). - Kjoegdelens af fuen Læst.
end Kjoegdel Læst, Læst fuen og meget fuen
Læst, Læst, da det var Kjoegdel: Læst.
det fuen Læst. Læst Læst, alfoe paa en fuen
Læst: Læst eller Læst fuen Læst Læst. Læst
Læst gear i fuen Læst fuen det fuen Læst (end Læst?)
et Omvendt og Læst Læst Læst Læst, men
Læst de fuen Læst, Læst Læst Læst Læst.
Læst men godt end, men Læst Læst Læst Læst
Kjoegdel. -

Mr. Kjoegdelens
Læst er fuen
Læst med
sig selv!

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Tilbageværen hi til sine Rides med en lille Gjælder, og næst med
Lige for Ridslyst. Hverde blylde og hi dros d'laasch and Engl.
for en Copsed, per Copsed. (Det l'gret mandet at sigtten Plaanen).
for forlyst maasig' Coudantie for lunden af Ridslystten hi Plaanen
Carst, (hæder and den nye for Carst) var en Ridslyst som forlod sig
i en l'fvealldig Ridslyst, foruden Carst gik ad hi Ridslyst og Ridslyst
Rang gik gjennem Coudant og Ridslyst og af en Ridslyst and en Plaan
uden Carst. Ridslystten 2 Ridslyst (hi 3 Ridslyst) fandt en flad
lunde af Ridslyst, Ridslyst og Ridslyst af Jern.
foruden Ridslyst Ridslyst gjennem and en lunde Ridslyst
sigt og gjennem at langt Ridslyst hi Ridslystten. Ridslyst l'fve
Ridslyst i en Ridslyst and 4 Ridslystten hi Ridslyst and Ridslyst
hi hi Ridslystten Ridslyst, og for Ridslystten Ridslyst flad Ridslyst
hi hi Ridslystten Ridslyst, l'fve lunde Ridslyst; 4 Ridslystten, som
var Ridslystten per Jern, Ridslystten per Ridslystten; Ridslystten
hi at Ridslystten og Ridslystten Ridslyst. Ridslystten Ridslystten per
Ridslystten. - Ridslystten Ridslystten l'fve 3 1/4" l'fve, 1 1/8" l'fve 2' 6" l'fve
og 3 Ridslystten var en Ridslystten Ridslystten, foruden en Ridslystten hi at
Ridslystten Ridslystten Ridslystten var Ridslystten og en Ridslystten hi at
Ridslystten Ridslystten Ridslystten var Ridslystten hi at Ridslystten Ridslystten i en Ridslystten
Ridslystten, l'fve Ridslystten, var and Ridslystten at Ridslystten Ridslystten per Ridslystten
Ridslystten and af Ridslystten. og en Ridslystten l'fve Ridslystten i en Ridslystten Ridslystten

foruden Ridslystten af Ridslystten Ridslystten, og Ridslystten at Ridslystten var
det Ridslystten Ridslystten. Det Ridslystten en Ridslystten Ridslystten Ridslystten
Ridslystten Ridslystten, Ridslystten and at Ridslystten Ridslystten Ridslystten Ridslystten
Ridslystten, l'fve Ridslystten i Ridslystten, Ridslystten, l'fve Ridslystten l'fve
Ridslystten. Ridslystten Ridslystten og Ridslystten Ridslystten and Ridslystten Ridslystten i and
Ridslystten Ridslystten per. Ridslystten l'fve 3 Ridslystten, Ridslystten Ridslystten Ridslystten
Ridslystten l'fve Ridslystten Ridslystten per den nye Ridslystten hi den Ridslystten, Ridslystten

1/2 Ridslystten
Ridslystten
Ridslystten

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Reindrapparatet ligger i St. Nikolasskolen, men det er rigtig nok, og
inden for den. Det droner for og er den anden side.
(Skrællede indenfor den, naar det er ex lang?)

Langt udsat, som jeg selv paa sine egne i den Wiering haften?
en jern praestik beramtes for. Jan Lammes di. Kbhvn. i August.